

VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 118-0-Kžk-08-000 002
Banja Luka, 15.4.2008. godine

U IME REPUBLIKE SRPSKE!

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Redžiba Begića kao predsjednika vijeća, te Gorane Mikeš i Dragomira Miljevića kao članova vijeća, uz učešće zapisničara Sofije Ribić, u krivičnom predmetu protiv optuženog V. P., sin P., iz B., zbog krivičnog djela silovanja iz člana 193. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Republike Srpske, nakon održanog pretresa dana 15.4.2008. godine, a po rješenju Vrhovnog suda Republike Srpske broj:118-0-Kž-07-000 190 od 19.02.2008. godine, kojim je ukinuta presuda Okružnog suda u Bijeljini broj: 012-0-K-07-000 003 od 02.7.2007. godine, u prisustvu republičkog tužioca mr Nenada Vranješa, optuženog i njegovog branioca R. J., advokata iz B., te oštećene A. K., donio je i istog dana javno objavio

P R E S U D U

Optuženi V. P., zvani C., sin P. i majke D., rođene P., rođen ... godine u B.1, SR Nj., sa prebivalištem u B.2, Opština B., pismen, sa završenom osnovnom školom, po zanimanju rukovalac građevinskih mašina, nezaposlen, razveden, otac jednog malodobnog djeteta, Srbin, državljanin RS – BiH i RH, vojni rok služio 1988. godine, vodi se u vojnoj evidenciji B., lošeg imovnog stanja, ranije osuđivan i to: presudom Osnovnog suda u Bijeljini broj K-109/96 od 30.6.1997. godine na kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) mjeseca, zbog krivičnog djela iz člana 245. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srpske – posebni dio i presudom Osnovnog suda u Bijeljini broj K-221/97 od 15.6.1999. godine na kaznu zatvora u trajanju od 2 (dva) mjeseca, uslovno na 1 (jednu) godinu, zbog krivičnog djela iz člana 206. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srpske – posebni dio, nalazio se u pritvoru od 13.1.2007. godine do 2.7.2007. godine,

K R I V J E

Što je,

U noći između 11. i 12.1.2007. godine, oko 24,00 sata, u B.2, Opština B., došao do kuće u kojoj sama živi A. K. rođena ... godine i tražio da mu otvori vrata rekavši da je njen susjed B., pa kada mu je rekla da zna ko je, da je V., C., psujući joj saopštio da želi polni odnos sa njom, a kada je odbila otvoriti vrata provalio je u kuću, a potom i u sobu gdje se oštećena A. K. u strahu bila zatvorila i prethodno odvrnuviši osigurač za svjetlo, došao do kreveta gdje je oštećena sjedila, povukao ju je do praga kuće i odnio do njive gdje ju je, na udaljenosti od oko 27 m od kuće oborio na zemlju

rekavši „sad si moja, sad ću te j...“, pa iako ga je molila da odustane, svukao joj gaće i istovremeno pesnicom tukao uz riječi „neću te pustiti dok ima duše u tebi“, nanjevši joj više krvnih podliva po licu, te tešku tjelesnu povredu u vidu preloma IV i V rebra sa lijeve strane, a zatim raskopčao šlic svojih pantalona, te pored njenog opiranja i jaukanja, legao na nju i radi zadovoljenja svog polnog nagona, svoj ukrućeni polni organ, uvukao u polni organ oštećene nanjevši joj tjelesnu povredu u vidu poderotine rodnice,

Dakle, drugoga prinudio na obljubu, upotrebom sile i prijetnje da će neposredno napasti na život ili tijelo usljed čega je nastupla teška tjelesna povreda,

Čime je počinio krivično djelo silovanja iz člana 193. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Republike Srpske,

pa se na osnovu istog zakonskog propisa

O S U Đ U J E

na kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine

Na osnovu člana 44. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srpske u izrečenu kaznu zatvora optuženom se uračunava vrijeme provedeno u pritvoru od 13.1.2007. godine do 2.7.2007. godine.

Na osnovu člana 108. stav 3. Zakona o krivičnom postupku oštećena A. K. se upućuje da imovinskopravni zahtjev ostvaruje u parnici.

Na osnovu člana 99. stav 1. Zakona o krivičnom postupku optuženi se obavezuje da naknadi troškove krivičnog postupka u iznosu od 1.742,00 KM, u roku od 30 dana, a pod prijetnjom izvršenja.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda u Bijeljini broj: 012-0-K-07-000 003 od 02.7.2007. godine optuženi V. P., na osnovu člana 290. tačka v) Zakona o krivičnom postupku (u daljem tekstu: ZKP) oslobođen je od optužbe zbog krivičnog djela silovanje iz člana 193. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Republike Srpske (u daljem tekstu: KZ RS), činjenično opisanog tom, kao i ovom presudom.

U postupku po žalbi protiv te presude koju je izjavio Okružni tužilac iz Bijeljine, ovaj sud je uvažavajući žalbu rješenjem broj: 118-0-Kž-07-000 190 od 19.02.2008. godine ukinuo prvostepenu presudu i odredio održavanje pretresa pred Vrhovnim sudom Republike Srpske.

Nakon što je u skladu sa navedenim rješenjem održao pretres, na kojem su na osnovu člana 323. stav 2. ZKP, kao dokazni materijal prihvaćeni svi dokazi izvedeni u prvostepenom postupku, ovaj sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Pravilno je žalbom Okružnog tužioca iz Bijeljine ukazano da je prvostepena presuda kojom je optuženi V. P. uslijed nedostatka dokaza oslobođen od optužbe da bi na način opisan u izreci ove presude počinio krivično djelo silovanja iz člana 193. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ RS, rezultat pogrešne ocjene provedenih dokaza, a posebno iskaza svjedokinje oštećene A. K.

Nasuprot zaključku i razlozima za takav zaključak iz obrazloženja prvostepene presude, ocjenjujući u skladu sa odredbom člana 287. stav 2. ZKP iskaz svjedokinje oštećene sam za sebe, kao i u vezi sa ostalim provedenim dokazima, ovaj sud nalazi da se iskazu ove svjedokinje u potpunosti može pokloniti vjera.

Svjedokinja oštećena A. K., čiji iskaz je iscrpno iznesen u obrazloženju prvostepene presude, detaljno je opisala kako vrijeme, mjesto, način i okolnosti pod kojima je silovana, upravo na način kako je to opisano u izreci ove presude (u kojem dijelu njen iskaz prihvata i prvostepena presuda, a ne spori ni odbrana optuženog), te objasnila način prepoznavanja optuženog kao izvršioca djela. Tokom cijelog krivičnog postupka oštećena je tvrdila da je ovo krivično djelo nad njom izvršio optuženi, da ga je prepoznala najprije po glasu, a zatim i po liku. Ovakav iskaz svjedokinje oštećene svoju potvrdu prvenstveno nalazi u svim materijalnim dokazima, prije svega tragovima konstatovanim u zapisniku o uviđaju i fotodokumentaciji lica mjesta (postojanje rešetki na prozoru kuće oštećene, tragovi nasilnog otvaranja ulaznih vrata kuće, odvrnut osigurač kod električnog brojila u unutrašnjosti kuće oštećene, metalni predmet koji je mogao poslužiti za nasilno otvaranje vrata, tragovi nasilnog otvaranja vrata sobe, rasuta so po kući, donji veš oštećene pronađen na njivi u blizini kuće oštećene), kao i medicinskoj dokumentaciji o povredama oštećene i to otpusnici iz bolnice prema kojoj je oštećena bila na bolničkom liječenju u dane 12. i 13.01.2007. godine i nalaz ljekara specijaliste ginekologa od 12.01.2007. godine kojim se konstatuje povreda rodnice kod oštećene. Pored toga iskaz oštećene potvrđen je i saslušanjem svjedoka M. L., O. Š., B. M., J. Đ. i dr B. Š., kao i nalazima i mišljenjima vještaka B. D.-V., zaposlene u KTC B. L. (vještačenje tragova vlakana pronađenih na donjem vešu oštećene koja su istovrsna sa vlaknima od kojih je izrađena jakna oduzeta od optuženog), te vještaka medicinske struke dr V. S. (vještačenje povreda koje je zadobila oštećena) i kao takav nije doveden u sumnju niti jednim provedenim dokazom, pa ni dokazima koje je izvela odbrana. U pogledu vjerodostojnosti iskaza svjedokinje oštećene od posebnog značaja je iskaz svjedoka M. L., kao prvog lica sa kojim je oštećena komunicirala nakon kritičnog događaja, koji je sutradan po kritičnom događaju, nakon što je na njivi vidio dijelove odjeće oštećene, ušao u njenu kuću, oštećenu zatekao da leži, te je izričito potvrdio da mu je oštećena rekla „joj, silovo me C.“, te da je o tome on obavijestio policiju. Ovakvo označavanje optuženog kao izvršioca krivičnog djela nad oštećenom potvrdio je i svjedok J. Đ., inspektor koji je rukovodio uviđajem. Osim toga, i detalji razgovora između oštećene i optuženog za vrijeme kritičnog događaja, a koje detalje oštećena iznosi u svom iskazu, posebno pominjanje imena bivše vanbračne supruge optuženog S. B., takođe ukazuju na vjerodostojnost iskaza svjedokinje oštećene. Kada se pored istaknutog ima u vidu da je provedeno i psihijatrijsko vještačenje oštećene od strane vještaka neuropsihijatra primarijus dr V. D., iz čijeg nalaza i mišljenja datog u pisanoj

formi, kao i usmenog i neposrednog izjašnjenja na glavnom pretresu pred prvostepenim sudom, proizilazi da kod oštećene nisu nađeni elementi koji bi ukazivali na postojanje privremene ili trajne duševne bolesti, privremene duševne poremećenosti, kao ni zaostalog duševnog razvoja, niti postojanje bilo kakvih psihopatoloških elemenata u vrijeme kritičnog događaja, te da njeni intelektualni potencijali odgovaraju starosti i naobrazbi (nije pohađala školu) i na nivou su tuposti uz izražen intelektualni napor i redukciju intelektualne radoznalosti, objektivno ne postoji bilo kakav osnov za sumnju u vjerodostojnost njenog iskaza.

Odbrana optuženog, a što se prihvata i u razlozima prvostepene presude, sumnju u pouzdanost iskaza svjedokinje oštećene, samo u pogledu tvrdnje da je upravo optuženi lice koje ju je silovalo, gradi na činjenici konstatovanoj u nalazu i mišljenju vještaka neuropsihijatra V. D. o umanjenim mogućnostima percepcije na strani oštećene, a kao rezultat fiziologije starenja. Međutim, vještak je na glavnom pretresu na izričit upit jednog od članova vijeća prvostepenog suda bila decidna u tome da nema nimalo sumnje u pogledu mogućnosti prepoznavanja optuženog od strane oštećene, jer oštećena nije ni gluha, ni slijepa. Kod nespornog utvrđenja da je oštećena silovana i da je to učinjeno na način opisan u izreci ove presude, neosnovano se od strane odbrane optuženog, kao i u razlozima prvostepene presude iskazuju dileme u vezi sa ponašanjem optuženog tokom izvršenja krivičnog djela, na način kako to interpretira oštećena (da je nosio kačket i pokrivaio glavu vintericom, a prethodno već prepoznat od strane oštećene, zašto bi otkrivao svoj identitet oštećenoj i zašto nije odustao od svoje namjere kada je već bio prepoznat od strane oštećene, zašto bi oštećenu iznosio 27 m izvan kuće, kada je silovanje mogao izvršiti i u kući, kako to da na odjeći oštećenog nije pronađen trag zemlje). Nije neuobičajeno da izvršilac krivičnog djela silovanja bude poznat svojoj žrtvi, ili da joj tokom izvršenja djela otkrije identitet. Činjenica da saslušani svjedoci nisu potvrdili da je optuženi uobičajeno nosio kačket, te to što mu kačket nije oduzet, posebno kada se ima u vidu da nije vršen pretres kuće optuženog, kako to proizilazi iz iskaza saslušanih svjedoka O. Š., B. M. i J. Đ., ne isključuje mogućnost da je optuženi u vrijeme izvršenja krivičnog djela imao kačket. To što na oduzetoj odjeći optuženog nisu pronađeni tragovi zemlje takođe ne dovodi u sumnju iskaz oštećene, jer se ona u svom iskazu nije mogla decidno izjasniti da li je nešto od odjeće optuženi skinuo prije nego što je nad njom ostvario nasilan polni odnos, a što se može prihvatiti kada se ima u vidu da je u vrijeme izvršenja krivičnog djela bila noć, da se to dešavalo napolju i psihičko stanje u kojem se nalazila oštećena. Donekle neuobičajeno ponašanje optuženog (koje se potencira od strane njegove odbrane, te u razlozima prvostepene presude), može se objasniti činjenicom da je optuženi, kako to proizilazi iz njegovog iskaza, te nalaza i mišljenja vještaka odbrane neuropsihijatra dr P. G., u vrijeme izvršenja djela bio u stanju akutne i po tipu obične alkoholisanosti i uslijed toga smanjeno uračunljiv, ali ne i bitno, te da je optuženi hronični alkoholičar, kod kojeg su utvrđene i specifičnosti u smislu poremećaja ličnosti (pretežna anksioznost i afektivna nestabilnost). Kao izvršioca ovog krivičnog djela optuženog ne isključuje to što je u nalazu i mišljenju vještaka neuropsihijatra dr P. G. konstatovano da optuženi ranije ispoljio sklonost ka izvršenju ovakvog krivičnog djela, jer je i taj vještak pojasnio da on takvih elemenata nije našao iz podataka u spisu, kao ni iz toga što mu je optuženi prilikom eksploracije ličnosti prezentirao. Činjenica da optuženi ranije nije ispoljio takve sklonosti, ne znači da ih nije ni bilo, jer je moguće da su ostale neotkrivene, a čak da i nisu ranije ispoljene, to ga ne isključuje kao izvršioca ovog krivičnog djela. Isti značaj ima i činjenica istaknuta u iskazu svjedokinje S. B., bivše vanbračne supruge optuženog, da

je optuženi prema njoj dugo vremena prije prestanka njihove vanbračne zajednice, a koja je prestala 2000. godine, ispoljavao seksualnu nezainteresovanost i da prema njenom mišljenju optuženi nije zainteresovan za bilo šta drugo osim za alkohol i cigarete.

Prihvatajući u potpunosti vjerodostojnim iskaz svjedokinje A. K. i nalazeći njegovu potvrdu u ostalim provedenim dokazima, ovaj sud dolazi do zaključka da postoji dovoljno dokaza da je optuženi u svemu postupao na način opisan u izreci ove presude, te da za pravilno utvrđenje činjeničnog stanja nije bilo neophodno postojanje ili izvođenje drugih dokaza, a kako je to istaknuto u razlozima prvostepene presude.

Iz utvrđenog činjeničnog stanja proizilazi da se u radnjama optuženog stiču sva obilježja bića krivičnog djela silovanja iz člana 193. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ RS, pa kako iz nalaza i mišljenja vještaka neuropsihijatra dr P. G., proizilazi da je u vrijeme izvršenja krivičnog djela optuženi bio u stanju smanjene uračunljivosti ali ne i bitno, isti je i krivično odgovoran. Utvrđujući oblik vinosti sa kojim je optuženi počinio ovo krivično djelo, sud nalazi da je u odnosu na osnovno djelo silovanja optuženi postupao sa direktnim umišljajem, dok je u odnosu na kvalifikatornu okolnost, tj. nastupanje posljedice u vidu teške tjelesne povrede oštećene, kod optuženog postojao eventualni umišljaj. Iz opisanog načina izvršenja djela proizilazi da je optuženi od početka iskazao namjeru da sa oštećenom ostvari nasilan polni odnos, da je bio svjestan od strane oštećene iskazanog protivljenja toj njegovoj namjeri, a što je obzirom na starost oštećene i njeno fizičko stanje bilo dovoljno da kod optuženog stvori svijest o stvarnom otporu oštećene, te da je optuženi bio svjestan da izvlačeći oštećenu iz kuće i udarajući je pesnicom na taj način slama njen otpor i da potom nad oštećenom ostvaruje prinudan polni odnos, koju posljedicu je i htio, a isto tako je bio svjestan da ovakvom primjenom fizičke sile nad oštećenom istoj može nanijeti tešku tjelesnu povredu, a na koju posljedicu je pristao.

Prilikom odmjeravanja kazne optuženom, a polazeći od svrhe kažnjavanja propisane u članu 28. KZ RS i rukovodeći se opštim pravilima o odmjeravanju kazne propisanim u članu 37. stav 1. i 2. KZ RS, sud je kao olakšavajuću okolnost na strani optuženog cijenio činjenicu da je djelo počinio u stanju alkoholisanosti i uslijed toga smanjene uračunljivosti, dok je kao otežavajuću okolnost cijenio činjenicu da je optuženi povratnik u izvršenju krivičnih djela, ranije dva puta osuđivan, iako ne i za istovrsna krivična djela, ispoljenu upornost optuženog u izvršenju krivičnog djela, te činjenicu da je djelo učinjeno prema osobi staroj ... godine. Cijeneći težinu počinjenog krivičnog djela, kao i utvrđeni stepen krivične odgovornosti optuženog, ovaj sud nalazi da će se izrečenom kaznom zatvora u trajanju od tri godine moći ostvariti svrha kažnjavanja.

Na osnovu člana 44. stav 1. KZ RS u izrečenu kaznu zatvora optuženom će se uračunati vrijeme provedeno u pritvoru od 13.01.2007. godine do 02.07.2007. godine.

Primjenom člana 108. stav 3. ZKP oštećena A. K. je upućena da imovinskopravni zahtjev ostvaruje u parnici, jer ista svoj zahtjev tokom postupka nije precizirala, a niti podaci ovog krivičnog postupka pružaju pouzdan osnov ni za potpuno, a ni za djelimično presuđenje imovinskopravnog zahtjeva.

Primjenom člana 99. stav 1. ZKP optuženi je obavezan da naknadi troškove ovog krivičnog postupka u ukupnom iznosu od 1.742,00 KM, a koji troškovi se odnose na: troškove biološkog vještačenja u ukupnom iznosu od 373,00 KM, troškove vještačenja tragova vlakana u iznosu od 180,00 KM, nagradu i troškove vještaka medicinske struke dr V. S., nagrade vještacima B. V.-D. u iznosu od 250,00 KM i S. S. u iznosu od 165,00 KM, nagradu vještaku neuropsihijatru dr V. D. u iznosu od 385,00, troškovi svjedoka Ž. M. u iznosu od 4,00 KM, te nagradu vještaku neuropsihijatru dr P. G. u iznosu od 220,00 KM.

Zapisničar

Sofija Ribić

Predsjednik vijeća

Redžib Begić

PRAVNA POUKA: Protiv ove presude može se izjaviti žalba Vrhovnom sudu Republike Srpske, u roku od 15 dana od dana prijema. Oštećena žalbu može izjaviti samo zbog odluke o imovinskopravnom zahtjevu i troškovima krivičnog postupka.

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić